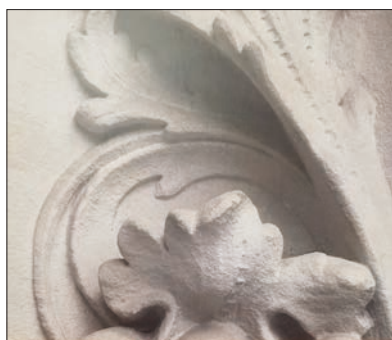

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

Un gran angular de la història contemporània

JAUME DANTÍ I RIU (COORD.)

El tron i l'altar

Política i religió a la Catalunya contemporània

JAUME DANTÍ I RIU (coord.)

El tron i l'altar

Política i religió a la Catalunya contemporània

Fundació Joan Maragall - Viena Edicions, 2019, 190 pàg.

Com bé explica el coordinador al pròleg, «els quatre capítols que componen aquest llibre tenen característiques diferents...». Penso que aquest és el principal valor de l'obra perquè, en conjunt, ens dona una visió àmplia, com si fos en gran angular fotogràfic, de la història contemporània del nostre país, amb enfocaments concrets que ens aclareixen el perquè de moltes coses i també per entendre el perquè de qui som i on som.

Comença Toledano: *Religió, monarquia i canvi polític a la Catalunya del segle XIX*. En dues parts ens presenta el paper de la religió i del clergat davant la revolució liberal i l'aportació de l'Església i la seva influència política del moment. Segueix el capítol del P. Hilari Ragner: *Guerra Civil i religió: dos cardenals catalans davant la Guerra Civil*. De la mà dels dos cardenals amb pensaments oposats com van ser Isidre Gomà i Tomàs i Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, ens mostra com els pensaments, i també les actituds públiques i notòries, enfrontant representants de primera línia de l'Església, van ser part del conflicte i d'alguna manera tothom en va patir les conseqüències. Com sempre, Ragner és directe i sense pèls a la llengua.

Anem venint en el temps. El tercer capítol és a càrrec de Jordi Figuerola: *L'Església catalana durant el franquisme*. Comença fent preguntes, Església de Franco?, Església franquista?, Església durant el franquisme? I la seva tasca ens aclareix les diferències de fons d'aquests matisos que ens situaran en les diferents maneres que ens va tocar de viure la religió anant d'una fèrria actitud del nacionalcatolicisme fins al seu relaxament, passant, inevitablement, per la lluita al món obrer i la llum del Concili convocat per Joan XXIII. Una explicació de les nostres vivències.

La darrera aportació és de Maria del Mar Griera Llonch: *Política i religió a la Catalunya del segle XX: una mirada sociològica*. La situació actual, fruit en gran part de tot el que ha sorgit als capítols anteriors, se'ns planteja com uns fets i uns reptes del o pel moment actual on «l'accés a la modernitat política a Catalunya és una assignatura pendent», deia Toledano al seu capítol i Griera ens dona pautes perquè pensem si des de la centralitat de l'Església catòlica sabem conviure amb altres moviments espirituals. Tot un repte i una realitat.

RAUXA

Veure-hi i sentir-hi

Eren temps estranys i el futur no feia presagiar res de bo, però el noi vivia amb esperança. A mesura que anava creixent també li creixia la capacitat de meravellar-se. Davant d'un arbre solitari, en sentir una tonada de flabiol o llegint un llibre, se li obria un món infinit que bategava ple de vida. En tot allò que veia o sentia es transparentava un horitzó nou que ni ell mateix era capaç d'explicar, però que li feia bategar el cor de tanta passió. Per això va demanar als adults que li expliquessin què era allò que hi havia en l'arbre, la tonada o el llibre. Però, encara que sabien moltes més coses que ell, la resposta sempre el decebia: «L'arbre és un arbre, la cançó una cançó i el llibre un llibre. No hi ha res més, no amaguen res, no porten enlloc.» Sentint aquestes paraules al noi li venia una gran pena, perquè se'ls estimava: «Per què no em saben respondre si jo en totes aquestes coses hi veig un món nou que no puc copsar amb els ulls? Realment no hi veuen res ells? M'enganyen, potser? O és que, tal vegada, s'enganyen ells mateixos? Si creuen que l'arbre no és més que un arbre, com poden continuar vivint?»

Amb aquesta inquietud el noi es va acomiadar dels seus, es va posar a caminar i es va tornar pelegrí. Al cap d'uns quants anys va arribar al desert. Enmig d'aquella immensa solitud va trobar un vell cec que vivia en una cova, i que el va acollir com un fill i un germà. Sense que el noi li expliqués res, el vell li va parlar de l'arbre, de la tonada de flabiol, del llibre... i d'aquell bé infinit i etern que ell sempre hi havia entrevist. El cec li va ensenyar a veure-hi i el desert es va tornar un oasi.

EDUARD BRUFAU